

Вяра

17.05 по еретическия, †04 май по църковния календар - Св. мъченица девица Пелагия. Св. мъченик Силван, епископ Кесарийски и с него четиридесет мъченици. Св. мъченик Алвиан епископ и неговия ученик. Св. мъченик Еразъм

Страдание на света мъченица девица Пелагия († ок. 290 г.)

Когато нечестивият римски император Диоклетиан започнал гонение против християните, мнозина от тях, опасявайки се от мъчения, избягали в планините. Но онези, които били крепки във вярата и се страхували

от Бога повече, отколкото от хората, останали при църквите, към които принадлежали, и горещо молили Бога да ги укрепи за подвиг, за да излязат победители от предстоящата борба.

По това време епископ на град Тарс бил Клинон. Той обърнал към истинния Бог и кръстил много езичници; присъединявайки ги като добър пастир към Христовото стадо, той увещавал всеки един мъжествено да стои в изповеданието на името Христово и да положи за Него душата си, с несъмнена надежда да приеме от Него венеца на победата в небесното царство.

Диоклетиан, който бил тогава в Киликия, като чул за този

мъжествен епископ, заповядал да го заловят и да затворят градските порти, за да не може да напусне града и да се спаси. Ала още преди тая заповед епископът получил от Бога откровение за всичко, което имало да стане, и тайно от всички оставил града, понеже още не бил дошъл неговият час. Заедно с други християни той се криел в планините и пустините. Диоклетиан, разгневен, че не може да го открие, обърнал яростта си върху онези, които епископът довел при Христа; заповядал да хванат мнозина от новопокръстените християни и ги затворил в тъмница.

В това време в град Тарс живеела една девица на име Пелагия, от знатен род, прославена с богатство и красота, преизпълнена със страх Божий и целомъдрие. Когато чула от християните за Иисуса Христа, Сина Божий, сърцето ѝ пламнало от любов към Него, тя повярвала в Него и дала обет да не встъпва в брачен съюз с никого от смъртните хора, решена да стане невеста на небесния, безсмъртния, нетленния Жених; повярвала в Христа, тя пожелала да се сподоби със светото кръщение.

Но когато научила, че християнският епископ напуснал града, силно се натъжила, понеже искала да го види и да приеме от неговите ръце свето кръщение. Дотогава тя не била виждала още епископа, а само слушала за него. Тъй като майка ѝ била вдовица, отдадена на идолослужението, Пелагия скривала от нея вярата си в Христа и своите намерения.

В това време синът на царя чул за чудната красота на девицата Пелагия и веднъж се случило да я види. Той пратил при нея почтени мъже, на които било поръчано да ѝ предадат за намерението на царския син да се съчетае с нея в брачен съюз.

Майката на Пелагия много се зарадвала на това, но светата девица решила другояче. Като се осенила с кръстното

знамение, тя без страх отговорила на пратениците:

- Аз вече съм се съчетала със Сина Божий, Безсмъртния Цар.

С такъв отговор пратениците се завърнали при царския син.

Като чул отговора на света Пелагия, царският син страшно се разгневил. Той намислил жестоко да отмъсти на светата девица, но не веднага, понеже се надявал, че тя ще размисли и ще изпълни желанието му.

Междувременно Пелагия казала на майка си, че желае да посети своята дойка, която не била виждала отдавна. Дойката живеела извън града и Пелагия решила да напусне дома си, за да намери християнския епископ, за чието тайно убежище научила от някои християни. Но по внушение на дявола майката на света Пелагия не се съгласявала да изпълни молбата на дъщеря си и решително се възпротивила, казвайки:

- Не бива да ходиш там, ще идеш друг път.

Това много огорчило Пелагия.

В същата нощ ѝ се явил Господ в образа на епископ Клинон, без да ѝ каже нищо. Тя се учудила на това видение, защото честният лик на явлия се бил озарен със светлина и одеждите му били дивни.

Като се събудила, тя тайно пратила двама от най-верните си евнуси при християните, заключени в тъмница, за да ги разпитат как изглежда епископът. Те изпълнили заръката и се върнали с подробно описание на външността на епископа. Честната девица се изумила на това, че според думите им външността му по всичко отговаряла на видяното в съня и тя разбрала, че насън видяла епископа. Преизпълнена с радост, тя с цялото си сърце пожелала да го види и наяве и усърдно се молила на Бога с такива думи:

- Господи, дай ми да видя Твоя служител, вестителя на Твоите блага, и не ме лишавай от светите Си тайнства.

След това отново взела да се моли на майка си да я пусне при дойката, като казвала, че тъгува за нея, понеже не я е виждала дълго време. Майка ѝ не искала да я пуска. Но се уплашила, че дъщеря ѝ ще се разболее от мъка, затова изпълнила молбата и заповядала да приготвят колесници, коне и слуги за пътешествието. Облякла Пелагия като невеста на царския син с царска порфира, украсила я със златни накити и скъпоценни камъни и я изпратила заедно с най-доверените слуги и евнуси в разкошна колесница с напътствието:

- Тръгвай, бъди здрава, дъще моя, и поздрави от мен дойка си.

Пелагия тръгнала с радост, обкръжена от множество слуги.

На около десетина поприща извън града те наближили планина, обрасла с гъста гора. В това време един от слугите, на име Лонгин, видял един честен мъж да се спуска от планината. Това бил епископ Клинон, който по Божие усмотрение срещнал тук пътниците. Лонгин бил таен християнин, той познал в мъжа епископ Клинон и казал на друг слуга, също таен християнин:

- Брате Юлиане! Познаваш ли мъжа, който идва към нас? Това е Божият човек епископ Клинон, чиято слава се носи по целия изток заради чудесата, които върши; като разбра за него, царят дълго го търси, но не можа да го намери и затова започна гонение против християните.

Разговора на Лонгин и Юлиан чули двамата евнуси, които Пелагия пращала в тъмницата при християните, за да разучат за външността на епископа. Те разказали за чутото на Пелагия.

Светата девица спряла колесницата, слезла от нея и се отправила към Божия човек. На слугите си заповядала да останат по-далеч и да се разположат за почивка под сянката на дърветата, понеже не искала езичниците да слушат за тайните на светата християнска вяра. Като се приближила към Божия човек, тя го поздравила с такива слова:

- Радвай се, служителю Христов!

Епископът ѝ отговорил:

- Да бъде с теб, девице, мирът на моя Христос.

Пелагия продължила:

- Благословен Бог, който ми яви във видение подобие на твоето лице и те прати при мен, за да спасиш душата ми от погибел. Моля те в името на Бога, Комуто служиш, да ми откриеш - ти ли си Клинон, християнският епископ?

Клинон ѝ отговорил:

- Аз съм пастир на словесните Христови овци, които се надяват да се сподобят с вечен живот.

- Какво заповядваш на овците си да правят, за да получат живот вечен? - попитала Пелагия епископа.

- Уча ги да познават Отца, и Сина, и Светия Дух и ги наставлявам за богоугоден живот в страх Божий и любов към Христа.

- Възвести ми, отче, какво преди всичко трябва да сторят онези, които искат да се съединят с твоя Бог?

- Трябва да приемат - бил отговорът на епископа - кръщение за прошка на греховете и за живот вечен; нищо не е по-нужно от това.

Пелагия паднала в нозете на епископа и с молба му рекла:

- Съжали ме, владико, и ми дай твоя дар! Откакто беседвам с тебе, Божията светлина засия в сърцето ми, отричам се от сатаната, слугите му и козните му, и от бездушните идоли, които отдавна ненавиждам, в които няма живот, а смърт и вечна погибел. Сега моля Небесния Бог да направи мен, недостойната, невеста на Своя Син, Който просвети сърцето ми, защото Той е Слънцето на истината.

Като чул това, епископът се учудил на голямата любов към Бога на тая девица и се възраднал за нея духом. И като въздигнал към небето ръце, започнал да се моли с такива думи:

- Боже, Отче на нашия Господ Иисус Христос! Ти, Който пребиваваш на небето и си призовал тази девица да Те познае, прати ѝ светото кръщение на възлюбения Ти Син.

Така се молел епископът.

Внезапно от земята пред тях потекъл извор на жива вода. Като видял това чудо, епископът прославил Бога и казал:

- Велик си Ти, Боже наш, Отче, Сине и Свети Душе, дал в наследство на хората кръщение за вечен живот. Господи Сърцеведче! Пред теб е открито смирението на Твоя раб. Ти виждаш, че се срамувам да кръстя тая девица. Устрой Ти, Всемогъщи, всичко по Твое усмотрение, и ме научи какво да направя.

- Господине, отче мой - възкликнала в това време Пелагия, - молитвата ти е чута; ето, аз виждам двама светоносни юноши да стоят край извора и да държат в ръцете си светли покривала. Ти можеш без смущение да ме кръстиш.

Като благодарил на Бога, епископът пристъпил към извора и

видял двама Божии ангели, които, както казаха Пелагия, държали покривало, по-бяло от сняг, за да покрият с него тялото на девицата. След това епископът осветил водата, като произнесъл над нея такава молитва:

- Царю на всяка твар, "Ти правиш ветровете Свои Ангели, огнените пламъци - Свои служители", направи ме достоен да Ти принеса в духовна жертва тази девица, която Ти си ми пратил. Причисли я към лика на Твоите избраници, за да влезе и тя заедно с петте мъдри девици в чертозите на Твоя Христос.

Като се помолил, епископът сподобил със свето кръщение блажената Пелагия в името на Отца, и Сина, и Светия Дух и я причастил с частица от тялото Христово, която носел със себе си.

След извършването на тайнството, света Пелагия се поклонила на епископа, целунала нозете му и каза:

- Господине мой, честни отче, помоли се за мене на Господа, за да ме укрепи със Своя Свети Дух.

Епископът отговорил:

- Богът, на Когото вриче себе си, "да ти прати помощ от светилището" на живелището си и да ти дарува победа над враговете.

Преизпълнена с велика радост от Светия Дух, Пелагия казала на епископа:

- Отче, моля те в името на Бога, дарувал ми чрез тебе спасение, не отказвай на молбата ми: от светите ти ръце получих нетленната порфира на Вечния Цар, затова не ми приляга сега да нося и тези суетни украшения. Вземи ги от мен, продай ги и раздай парите от тях на ония, които имат нужда, защото у мен всички тези скъпоценности предизвикват

само отвращение.

Епископът ѝ отговорил:

- Не ми приляга да вземам в ръце това; обаче ще го взема от теб, за да не те оскърбя, понеже ме молиш в Божието име. Добре, ще изпълня желанието ти.

- Чувала съм - продължила Пелагия, - че нашият Господ казва в Своето Евангелие: "Никой не може да слугува на двама господари... Не можете да служите на Бога и на мамона". Затова и аз, желяейки да служа на Единия Бог, отхвърлям мамона.

Учудил се епископът на разума на света Пелагия. Като се помолил на Бога за нея, той я благословил и си отишъл.

А света Пелагия, радвайки се в Светия Дух, с цялото си сърце прославила Бога и благодарила, че я е сподобил да приеме небесните дарове.

Когато се върнала при очакващите я слуги, видяла, че очите им били помрачени от бесовско действие: те нищо не виждали и не знаели накъде да вървят. Светицата разбрала, че това било дело на врага на нашето спасение, осенила всеки от слугите с кръстно знамение и ги избавила от слепотата; те отново започнали да виждат, както и преди.

Като прогледнали, слугите заразпитвали света Пелагия:

- Госпожо! Къде е човекът, с когото беседваше? Докато те нямаше, видяхме пресветла Жена да стои между тебе и нас с две деви; на главата ѝ имаше две диадеми, а над тях сияеше кръст.

Света Пелагия заповядала на слугите да замълчат; после започнала да ги учи на вярата в нашия Господ Иисус Христос.

Слугите ѝ отговорили:

- Как да не вярваме, госпожо, в Онзи, Който след смъртта ще ни избави от вечните мъки и Който Единствен има властта да ни дарува вечен живот на небесата!

Светата се радвала, виждайки обръщането на слугите си, и ги посъветвала незабавно да приемат свето кръщение. След това седнала в колесницата и продължила пътя към своята дойка.

Дойката излязла да посрещне храненицата си и ѝ казала, че е станала още по-хубава отпреди, но се учудила, че е облечена толкова просто и без никакви накити.

След първата радост от срещата, дойката забелязала голяма промяна в характера на света Пелагия: преди тя била горделива и надменна, сега станала смирена и кротка; преди била многословна, а сега - мълчалива; преди обичала изискания ястия, а сега пребивавала в пост и въздържание, вкусвайки съвсем малко храна; преди прекарвала дните си в празност и удоволствие, а през нощта лягала в мека постеля; сега по-голямата част от деня прекарвала в молитва, почивала си на твърдо ложе и през нощта отново ставала за молитва. По тия признаци дойката разбрала, че Пелагия е приела християнската вяра. После ѝ казала:

- Любезна моя дъще! Както преди с чудната си телесна красота удивляваше царския син и всички, които те срещнат, така и сега се постарай да угодиш с истинската си душевна красота на Сина Божий, Вечния Цар, Комуто си се посветила като невеста. Виждам, че си повярвала в истинския небесен Бог. Да те укрепи Той за подвига на страданието за Него, да ти дарува победа над врага и да те увенчае в славата Си с венеца на победата. А сега, дъще моя, по-скоро с мир си иди от мене, не ми се ще да се бавиш в дома ми, не смея да те задържам,

защото се боя от гнева на царския син, който те смята за своя годеница. Обаче не мисли, че се страхувам за себе си: ако аз бих пострадала с тебе, заедно с тебе бих приела и награда от Бога, но се страхувам за семейството си и всичките си роднини. Ако царският син, който мисли да ти стане съпруг, узнае, че си християнка, а също и че гостуващ в дома ми, ще ме погуби заедно с цялото ми семейство.

Като изслушала думите на дойката, света Пелагия се натъжила и се отправила обратно при майка си.

Когато Пелагия наближила дома си, насреща излязла майка ѝ. Като видяла дъщеря си не в царска порфира и без скъпоценни украшения, а в проста дреха, тя изпаднала в ужас и недоумение.

Един от слугите ѝ разказал за всичко, което се случило по пътя, как Пелагия приела свето кръщение от християнския епископ. Чувайки за това, майката паднала в несвяст и поради велика скръб дълго време лежала на одъра като мъртва. Като дошла на себе си, без да каже нищо на дъщеря си, побързала да отиде при царя и помолила да ѝ дадат войници, за да намери и хване епископа, обърнал в християнство дъщеря ѝ, и да го изправи пред съд. Царят ѝ дал много воини - конни и пеши.

Междувременно блажената Пелагия, виждайки, че майка ѝ е обзета от силен гняв, взела със себе си неколцина вярващи в Христа слуги, излязла с тях тайно от дома си и като прекосила реката на име Кидна, решила да се скрие тук.

Воините се разпръснали по всички околности, разпитвайки за Пелагия по пътищата и търсейки я навред в планините и пустините, ала не могли да я намерят, защото по чуден начин я закрилял Сам Бог. Света Пелагия седяла на брега на реката и виждала на отсрещния бряг воините, които я търсели; но

техните телесни очи по Божие устройство в това време не виждали нито нея, нито спътниците ѝ. Тогава светицата казала на слугите си:

- Виждате ли как нашият Господ обича и скрива рабите Си, които Му се надяват?

След усилено и безплодно търсене, воините се върнали, без да открият нито епископа, нито Пелагия. Това хвърлило майка ѝ в голяма скръб и тъга, така че сякаш не била на себе си.

Тогава Пелагия, като усетила в сърцето си внушение от Светия Дух и възлюбила своя Небесен Жених толкова, че била готова да претърпи мъчения за Неговото име, отишла в дома на майка си и започнала да я увещава да остави лъжливата си скръб:

- Защо - говорела Пелагия на майка си - толкова се гневиш? Защо не искаш да познаеш истината? Не се засрами да събереш воители, да търсят светия мъж, който почита Всевишния Бог, Създателя на всяка твар. Не те ли е срам да влизаш в битка срещу небесния Бог? Не знаеш ли, че Неговият раб, епископът, би могъл с молитва да изпроси от Него да му прати един от Своите ангели, който в миг да изтреби всички воински пълчища?

Това и много друго за Господ Иисус Христос говорела света Пелагия, увещавайки майка си да познае истинния Бог, но без успех, понеже майка ѝ била заслепена от безумие и яростна злоба. Без да слуша боговдъхновените слова на дъщеря си, тя пратила да кажат на царския син следното:

- Твоята годеница се е посветила на християнския Бог.

Като чул това, юношата много се огорчил. Неговите надежди рухнали. Той си спомнил колко много християни изтезавал баща му, без да убеди нито един да му се подчини. В смущение

и тъга той седял в палата и разсъждавал така:

- Ако Пелагия е повярвала в християнския Бог и се е посветила на Него, за нищо на света няма да склони да отстъпи от Него и да стане моя жена. Какво да сторя? Ако я предам на мъчения, не ще има полза, защото зная с каква велика радост християните сами отиват на мъки и най-жестока смърт заради своя Бог. Така ще постъпи и Пелагия; разбира се, тя ще предпочете по-скоро да умре, отколкото да стане моя жена; а на мен ще ми остане само срамът и още по-голяма мъка. Срам и позор ще имам от това, че християните ще ме осмееят, а тъга и мъка - от нейната смърт, защото я обичам безмерно и изгарям от любов към нея. Зная своята участ! За да не гледам мъките ѝ и да не страдам от мъките на сърцето, поразено от любов, ще се убия сам, защото за мен е по-добре веднъж да умра, отколкото ежедневно да преживявам мъките на смъртта, презиран и ненавиждан заради любовта, която ме изгаря.

Като казал това, юношата извадил меча си, разтворил дрехата на гърдите си и като опрял острието в тях, със сълзи казал:

- Проклет да бъде часът, в който очите ми видяха чудната красота, на която не мога нито да се насладя, нито да се наситя. Но ето, отведнъж ще се освободя от всичките си страдания!

С тези думи той с всички сили ударил гърдите си с меча, пронизал ги и паднал мъртъв.

Майката на Пелагия, като научила за това, изпаднала в ужас, опасявайки се, че цар Диоклетиан ще накаже нея и целия ѝ род, за да отмъсти за сина си. Затова сама вързала дъщеря си и я довела при царя, обвинявайки единствено нея за смъртта на сина му и предавайки я на смърт и наказание.

Диоклетиан погледнал майката и дъщерята и им казал с голяма печал в сърцето:

- Какво сторихте! Вие убихте сина ми.

Майката му отговорила така:

- Ето, аз ти доведох виновницата за смъртта на сина ти. Накажи я и отмъсти за тая смърт.

Но Диоклетиан се загледал в голямата красота на Пелагия, която била по-хубава от всичките му жени и наложници, понеже досега никога не бил виждал толкова красива жена. Той вече мислел не за наказание и мъст, а за това, как да удовлетвори пламналата в него страст. Започнал да размишлява как да отвърне Пелагия от Христа и да я вземе за жена. Заповядал да донесат и положат пред девицата много злато и скъпоценни камъни, желаейки да прелъсти с това невестата Христова, а на майка ѝ дал сто таланта злато и я пуснал. Тя се върнала в дома си, обзета от демонска радост. Света Пелагия пък била оставена в царските палати на грижите на царските слугини.

На следния ден царят заповядал да му доведат светата девица, а сам седнал на трона с целия си блясък, заобиколен от всичките си съветници. Множество воини стояли около него. Пред това голямо събрание той се обърнал към девицата с такива думи:

Император Диоклетиан -
царувал от 284 до 305 гг.
Скулптурен портрет
съхраняван в
Истанбулския
археологически музей

- За едно те моля, Пелагия, да се отречеш от Христа; аз пък ще те взема за съпруга и ще бъдеш първата жена в моя дворец; ще те увенчая с царски венец и ти ще владееш цялото ми царство заедно с мене. Ако ми родиш син, след мене той ще заеме престола ми.

Света Пелагия, изпълнена с божествена ревност, без страх му отговорила:

- Безумен си, царю, щом ми говориш такива думи! Знай, че няма да изпълня желанието ти, защото се гнуся от мерзкия ти брак, понеже имам Жених - Христос, Царя небесни; не желая твоя царски, суетен и временен венец, защото моят Господ ми е приготвил три нетленни венеца в небесното царство.

Първият - заради вярата, задето съм повярвала с цялото си сърце в истинния Бог; вторият - заради чистотата, понеже съм врекла на Него девството си; третият - заради мъченичеството, защото заради Него съм готова да приема всякакви мъчения и да положи душата си заради любовта си към Него.

Като чул тия думи, Диоклетиан силно се разгневил и заповядал да нажежат меден вол, понеже искал с това да изплаши светата девица. Когато волът бил разгорещен така, че от него изхвърчали искри сякаш от горещи въглени, изправили светата девица пред него. Сред хората, които се събрали за това зрелище, имало много тайни християни. Като видели девицата, готова да понесе мъки, те тайно се молили Богу да я укрепи свише с неведомата Си сила. Царят и велможите и с ласкателства, и със заплахи я убеждавали да изпълни царската воля, но тя била непоколебима в решението си.

Тогава царят заповядал да свалят всичките ѝ одежди. Като разбрала това, светицата високо казала на Диоклетиан:

- По-добре е, царю, да си спомниш за твоите жени и наложници, защото аз имам същото тяло, каквото имат и те.

Но царят, запален от похот и пожелал да насити взора си с девическата голота, заповядал по-скоро да я съблекат. Ала мъченицата, без да чака допира на нечестивите ръце, като се осенила с кръстното знамение, сама бързо свалила одеждите си и като ги хвърлила в лицето на царя, застанала гола пред очите на ангелите и хората, украсена като с царска багреница само с девическия си свян. И започнала да укорява царя с такива слова:

- Смятам, царю, че си подобен на оная змия, която прелъстила Ева и подстрекавала Каина към убийството на Авеля, и на она демон, който молил Бога за позволение да изкуси праведния Иов. Но скоро, враже Христов, ти ще погинеш, заедно с всичките си единомишленици.

Като казала това, отново сътворила кръстно знамение и сама тръгнала към нажежения вол, без да чака да я хвърлят в него. Когато допряла ръце до него, те се стопили като восък от силен огън. Но тя като че не чувствала болка, сложила главата

си в отворието на вола и като влязла в него, започнала високо да прославя Бога:

- Слава Тебе, Господи, Единородни Сине на Всевишния Бог, задето укрепи мен, немощната, за този подвиг и ми помогна да победа дявола и козните му. На Тебе и на Безначалния Ти Отец и Светия Дух слава и поклонение во веки.

Като казала това, светицата предала душата си в ръцете на Пречистия и Безсмъртен свой Жених и влязла с Него в небесния чертог с ликуване и песни на ангелските сили. Честното ѝ тяло в медния вол се разтопило като масло, разляло се като благовонно миро, така че целият град се изпълнил с неизразимо благоухание. Нечестивият цар заповядал да хвърлят костите ѝ извън града и те били отнесени на планината, наричана Литатон. Четири лъва дошли от пустинята и се разположили около тях, охранявайки ги от другите зверове и лешоядите.

Епископ Клинон имал откровение от Бога за кончината на света Пелагия и за мястото, където се намирили костите ѝ. И епископът отишъл в тази планина и намерил там честните кости на света Пелагия и пазещите ги лъвовете. Като видели Божия човек, лъвовете се приближили и се преклонили пред него, а после се върнали в пустинята. Епископът взел костите на светата мъченица, отнесъл ги на най-високия хълм на тази планина и ги положил под един камък. Впоследствие, при царуването на император Константин, когато навред възсияло благочестието, на това място той въздигнал църква над честните мощи на Христовата невеста. На надгробния камък Клинон поставил такъв надпис:

“Света девица Пелагия, посветила се Богу и докрай подвизавала се за истината, почива тук с мощите си, а душата ѝ царува на небесата с ангелите в слава Христова.”

Така завършила своя подвиг светата мъченица Пелагия заради нашия Господ Христос, Комуто подобава слава с Отца и Светия Дух нине, и присно, и во веки веков.

Тропарь мученице Пелагии Тарсийской

глас 4

Агница Твоя, Иисусе, Пелагия, / зовёт велиим гласом: / Тебё, Женишё мой, люблю / и, Тебё ищущи, страдальчеству, / и сраспинаюся, и спогребаяюся Крещению Твоему, / и стражду Тебё ради, яко да царствую в Тебё, / и умираю за Тя, да и живу с Тобой; / но, яко жертву непорочную, прими мя с любовью, пожёршуюся Тебё. / Тоя молитвами // яко Милостив, спаси души наша.

(Перевод: Агница Твоя, Иисус, Пелагия, взывает громким голосом: «Тебя, Жених мой, люблю и в поиске Тебя терплю страдания, и распинаюсь с Тобой, и погребаясь в Крещении Твоем, и мучаюсь ради Тебя, чтобы царствовать у Тебя, и умираю за Тебя, чтобы жить с Тобой, но, как непорочную жертву, прими меня с любовью, пожертвовавшую себя Тебе». Ее молитвами, как Милостивый, спаси души наши.)

Кондак мученице Пелагии Тарсийской

глас 3

Временная презревши / и Небесных благ причастница бывши, / венец страдания ради приимши, / Пелагие всечестная, / яко дар принесла еси кровные потоки Владыце Христу. / Моли от бед избавити нас, // твою память почитающих.

(Презряла временните и станала причастница на небесните блага, поради това, че си приела венеца на страданията, всечестна Пелагие, като дар на Владиката Христа си принесла потоци кръв: моли да избави от беди

нас, почитащите твоята памет.)

Страдание на свети мъченик Силван, епископ Кесарийски и с него четиридесет мъченици († 311 г.)

Свещеномъченик Силван родом бил от околностите на град Газа и отпърво бил воин. Впоследствие оставил заради Христовата вяра войнството на земния цар и станал воин на небесния Цар - Христа, за което се удостоил с благодатта на свещенството: първо бил презвитер, а след това и епископ. Стойки начело на Христовата Църква, с учителното си слово обърнал мнозина невярващи към истинния Бог. Заради това ревностните почитатели на идолите го хванали и го отвели на съд в град Кесария. Тук първо бил жестоко пребит, след това тялото му било повесено и рязано, и накрая бил осъден да работи в медните рудници. Работата напълно изтощила светия мъченик, но той непрестанно изповядвал Христос като Бог, за което езичниците отсекли с меч главата му, а също и на други четиридесет мъченици, които той бил наставил в Христовата вяра.

Страдание на свети мъченик Алвиан епископ и неговия ученик († 304 г.)

Свети мъченик Алвиан.
Фрагмент от стара
стенорис Косово. Сърбия

Свети свещеномъченик Алвиан пострадал по време на царуването на император Максимиан, когато Асия била управлявана от Елиан. Свети Алвиан бил хванат, когато някой си езически жрец на име Агрипин извършвал жертвоприношения на идолите. Започнали да принуждават светеца да принесе жертва на идолите и да хвърли върху жертвеника ливан, но той с достойнство отвърнал:

- Аз въздавам хвала на вярата в Христа, а служението на идолите отхвърлям.

За това първо с нажежени железа изгорили корема и глезените му, а след това без пощада започнали да го бият с пръчки. С такива изтезания мъчителите искали да принудят светеца да се отрече от Христа и да принесе жертва на идолите, но нито Алвиан, нито неговият ученик, заедно с него подложен на мъчения, се съгласили да сторят това. После го

осъдили да бъде изгорен, за което разпалили пещ и го хвърлили в нея заедно с ученика му, където светите мъченици намерили кончината си.

Страдание на свети мъченик Еразъм († 303 г.)

*Свети свещеномъченик
Еразм. Фрагмент от
стара българска
стенорис. Град Охрид*

Блаженият Еразъм, от млади години пламнал с любов към Христа, ревностно изпълнявал заповедите Му и бил поставен за епископ на град Формия. Когато нечестивият император Диоклетиан, подлагайки християните на мъчения, всял смут сред жителите на царството си, свети Еразъм оставил катедрата и се скрил в Ливанските планини, където седем години се крил от гонителите. Веднъж чул от небето глас на ангел да казва:

- Еразме! Никой не ще победи враговете, ако спи. Иди в своя град, подвизавай се мъжествено и ще ги победиш.

Когато след тия думи Еразъм се отправил по посочения от ангела път, го срещнали воители и го запитали: "Кой Бог почиташ?" Свети Еразъм се обявил за християнин. Тогава воините го хванали и го отвели в Антиохия при император Диоклетиан. По пътя светецът открито признал, че е християнин, и императорът заповядал да бъде бит с пръчки, ала той изобличил императора. Тогава Диоклетиан заповядал да го бият с оловни пръчки, и понеже и след това светецът останал непоколебим в своята вяра, по заповед на мъчителя го подложили на нови изтезания: с железни скоби остъргали първо кожата на тялото му, а после разтопили смола и сира и я сипали в раните, но това не му причинило никаква болка. След това мъчителят заповядал да оковат шията му с тежки железни окови и да го хвърлят в тъмница, но ангел Господен отворил дверите на тъмницата, освободил го и му рекъл:

- Тръгни след мене, аз ще те отведа в Италия. И там ще приведеш мнозина към спасение.

След това ангелът отвел свети Еразъм в град Ликий и го оставил там. Еразъм почнал да поучава всички на вярата в Христа и да кръщава. При това той вършел големи чудеса, между другото възкресил сина на един знатен човек на име Анастасий и после кръстил десет хиляди души. Като научил за това, Максимиан пратил войници да го доведат в Италия, и когато довели светеца, заповядал да бъде бит по страните и го заплашил, че ще го разпъне на кръст, ако не принесе жертва на езическите богове. Тогава Еразъм му казал:

- Къде се намират твоите богове, за да им принеса жертва?

Отвели светеца в храма на Юпитер. Тук той се помолил и по неговата молитва идолите паднали, а от храма излязъл огън и

изгорил идолопоклонниците, така че Максимиан бил принуден да избяга от града. След това свети Еразъм покръстил тук множество народ и заминал за град Сирмий. Там по заповед на Максимиан отново бил хванат и подложен на нови мъчения. Надянали му медна броня и го положили на нажежено легло, а нозете му приковали с гвоздеи към земята. След това затрупали леглото догоре с дърва и като ги запалили, започнали да ги поливат със смола и масло, но дървата изгорели, а светецът останал невредим. Максимиан се уплашил от народа и се скрил в двореца си, а ангел Господен взел светеца и го отвел в град Формия, където той покръстил множество хора. След това свети Еразъм с благодарствена молитва за всичко предал душата си в Божиите ръце и християните го погребали с почести.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}